Partnerství pro městskou mobilitu

Plán aktivit – podklad pro jednání ve Znojmě

pro rok 2023

Datum zpracování: duben 2023

OBSAH

1 Základní informace o spolku 4
1.1. Statut organizace 4
1.2. Poslání a cíle organizace 6
1.3. Znáte dva vládní dokumenty, které se zabývají městskou mobilitou? 7
1.3.1. Koncepce městské a aktivní mobility pro období 2021 - 2030 7
1.3.2. Koncepce Smart Česko – komponent C.4. Doprava a mobilita 8
1.4. Téma pro rok 2023 – Eko echo 9
2. Využijte know-how Akademie městské mobility 10
2.1. Základní popis 10
2.2. Poradenství v oblasti městské a aktivní mobility a akce 12
2.3. Zóny setkávání 13
2.4. Poznačte si do svých diářů: Znojmo 22. – 23. 5. 2023 13
2.5. Další plánované aktivity – konference, webináře, publikace 14
3. CYKLOVIZE 2030 – zajímáte se o bezpečnost? 15
3.1. Základní popis 15
3.2. Vypracování metodiky a tvorba mapového portálu 17
3.3. Společné akce 19
3.4. Analýza rizikových míst a návrhy jejich řešení 19
3.4. Komunikační a marketingové nástroje 20
4. Iniciativa CityChangers. Staňte se ambasadory městské mobility 22
4.1. Základní popis 22
4.2. Pokračování ve sdílení dobré praxe - příběhů měst a obcí 23
4.3. Komunikace prostřednictvím sociálních sítí 27
4.4. Kampaň v rámci Evropského týdne mobility 29
5. Výzva 10000 kroků 31
5.1. Základní popis 31
5.2. Dubnová výzva už běží. Tisková zpráva k 2. 4. 2023 31
5.3.Novinky v dubnové výzvě 33
5.4. Slavnostní vyhlášení dubnové výzvy - Prostějov 36
5.5 Sociální sítě a zpravodaje pro efektivní komunikaci 37
5.6. Přidáte se k říjnové výzvě? 38
6. Cena Víta Brandy. Ukažte se v nejlepším světle 41
6.1. Základní popis 41

6.2. Příprava ročníku 2024 41
6.3. Ohlédnutí za výsledky roku 2022 42
7. Mezinárodní aktivity 46
7.1. Zastupování v Technickém výboru PIARC 2.1 46
7.2. Spolupráce na Panevropském plánu cyklistické dopravy 46
8. PR a marketingová komunikace. Dostáváte zpravodaje s novinkami? 47
8.1. Zpravodaje 47
8.2. Webový portál spolku 47

1 Základní informace o spolku

1.1. Statut organizace

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací, která funguje jako zapsaný spolek. Členy spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. jsou města, svazky, kraje, odborné a neziskové organizace.

Cílem spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. je implementovat do českého a slovenského prostředí jeden z 14 projektů Městské agendy pro EU (Urban Agenda for the EU), kterým je projekt Partnerství pro městskou mobilitu[1]. Cílem spolku je vytvářet podmínky pro města a obce, aby mohly realizovat své projekty v oblasti městské mobility, veřejného prostoru vlídného k lidem či zavádění inovačních technologií a podporovat zapojení občanů a občanských iniciativ.

Od roku 2013 se podařilo prosadit celou řadu změn v legislativě, ale též realizovat konkrétní projekty ve městech a obcích.

Činnost spolku je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům spojeným s mobilitou. V současné době sdružuje spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. převážně města, seznam jednotlivých členů najdete na https://www.dobramesta.cz/clenove.

Název: Partnerství pro městskou mobilitu, z.s.

IČ: 01911996

Sídlo: Chomoutov 388, Olomouc - Chomoutov, 783 35

Statutární zástupci:
Ing. Jaroslav Vymazal, předseda spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.
Ing. Josef Novák, místopředseda spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.
Ing. Jaroslav Martinek, jednatel spolku Partnerství pro městskou mobilitu, z. s.
Bankovní spojení: Česká spořitelna, a. s., 3331748359/0800

[1] https://www.akademiemobility.cz/partnerstvi-pro-mestskou-mobilitu

Web: www.dobramesta.cz.

1.2. Poslání a cíle organizace

Partnerství pro městskou mobilitu, z.s.

„Pomáháme měnit města k dobrému." *Proto náš web má adresu* ***www.dobramesta.cz****.*

JSME SPOLEČENSTVÍ

Slovo „spolek" pro nás znamená společenství partnerů z řad krajů, měst, odborných i nevládních a neziskových organizací, občanských iniciativ a firem. Společně usilujeme o takové změny v oblasti městské a aktivní mobility i ve veřejném prostoru, které zohlední touhu většiny lidí žít šťastněji a zdravěji v přívětivějších městech a zároveň jsou ve shodě s požadavky udržitelné dopravy. Snažíme se pomáhat – občanům, zástupcům komunální a v nejednom případě i státní sféry – v prosazování jejich odvážných vizí a oprávněných požadavků.

INFORMUJEME

Zajišťujeme trvalý tok informací týkajících se městské a aktivní mobility a problematiky veřejného prostoru. Aktivně je vyhledáváme, a navíc je dostáváme od spolupracujících organizací v Česku i zahraničí. Přitom se často postaráme i o jejich kvalitní překlady, které zdarma uveřejňujeme. Dalším zdrojem našich informací je osobní účast na tuzemských i zahraničních konferencích, kde navíc sami prezentujeme své zkušenosti a stanoviska, a jednání s ministerstvy a dalšími oficiálními institucemi zodpovědnými za rozvoj bezemisní a nízkoemisní mobility v Česku. Velmi často jsme první, „kdo ví". Informace sdílíme hlavně prostřednictvím našich webových stránek. Jejich souhrn najdete na konci tohoto textu. Partneři a další čtenáři nám potvrzují, že je pro ně náš informační servis přínosný, protože často nemají na vyhledávání novinek čas, k mnohým by se nedostaly nebo až se zpožděním.

INSPIRUJEME

Poskytování kvalitních informací naše partnery inspiruje při navrhování vhodných, dobře odůvodněných řešení. Lépe si uvědomí podstatu samotného problému a „nejsou na něho sami". V případě potřeby mají kam sáhnout, ověřit si pravidla a najít způsob, jak při jeho zvládání postupovat. Specifickým případem tohoto druhu jsou příklady dobré praxe. Jde o užitečný nástroj, neboť obecné zásady nabízejí mnoho cest – a inspirace konkrétním projektem může podstatně přispět k výběru té nejvhodnější mezi nimi.

SPOJUJEME

Propojujeme správné lidi, instituce, organizace a firmy navzájem – vždyť právě na tom je založena i celá myšlenka Partnerství pro městskou mobilitu. Nejsme samozřejmě jeden jako druhý, ale spojuje nás společná vize a mise i chuť překonávat a bořit bariéry, které brání v postupu vpřed. Jsme propojeni také s řadou tuzemských i silných zahraničních partnerů a napojeni na ministerstva a instituce s rozhodujícím vlivem a pravomocemi v oblasti městské a aktivní mobility. Účastníme se důležitých konferencí – kromě samotného programu je při nich důležité i získávání nových důležitých kontaktů. Jako společenství partnerů jsme efektivnější, než kdybychom byli rozdrobeni, a spojení s dalšími organizacemi u nás i ve světě to jenom posiluje. Nejde přitom jen o teoretické znalosti, ale také o zkušenosti s konkrétními službami v oblasti městské mobility, které nabízejí konkrétní firmy.

PROPAGUJEME

Pod „deštníkem“ značky Partnerství pro městskou mobilitu se nejen snáze dosahuje vytčených cílů, ale také lépe zviditelňují plány i úspěšné realizace a buduje dobré jméno. Na našich portálech představujeme příběhy dobré praxe, ale i ty, které se potkaly s nepochopením či odmítnutím a není výjimkou, že od nás přebírají tyto příklady další média. Podporujeme zapojení občanů a občanských iniciativ do přípravy strategií na všech úrovních.

1.3. Znáte dva vládní dokumenty, které se zabývají městskou mobilitou?

Spolek Partnerství pro městskou mobility, z. s. spojuje své aktivity s cíli, které jsou součástí dvou stěžejních vládních dokumentů zaměřených na městskou a aktivní mobilitu. Spolek svými aktivitami sleduje moderní trendy v rozvoji městské a aktivní mobility V tomto kontextu dlouhodobě realizuje pět klíčových projektů, které pomáhají naplňovat základní vize:

- **Akademie městské mobility**
  Základem je kvalitní teoretický základ. O to se stará největší česká knihovna věnovaná tématu městské udržitelné mobility a síť odborných partnerů. Více na www.akademiemobility.cz
- **CYKLOVIZE 2030**
  Opatření k tvorbě bezpečné dopravní sítě pro moderní prostředky individuální dopravy v České republice.. Více na www.cyklovize.cz
- **Iniciativa CityChangers**
  Platforma pro všechny, kdo chtějí zlepšit situaci v dopravě a jejím plánování. Více na www.citychangers.eu
- **Výzva 10 000 kroků**
  Chůzí ke zdraví i lepšímu prostředí. Více na www.desettisickroku.cz
- **Cena Víta Brandy**
  Ocenění za dobré změny ve veřejném prostoru. Více na www.cenavitabrandy.cz

1.3.1. Koncepce městské a aktivní mobility pro období 2021 - 2030

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z. s. se bude i nadále spolupodílet na implementaci Koncepce městské a aktivní mobility pro období 2021 – 2030.[2]

Implementační aktivity spolku budou pro rok 2023 propojené s těmito oblastmi Koncepce:

- **Koncepce:** Plány udržitelné městské mobility v podmínkách českých měst.
  - **Implementace:**
    - Akademie městské mobility (kapitola 2).

[2] https://www.akademiemobility.cz/koncepce-560

- **Koncepce:** Osvěta, vzdělávací činnost, kampaně.
    - **Implementace:**
        - Iniciativa CityChangers (kapitola 4).
        - Cena Víta Brandy (kapitola 6).
        - Výzva 10000 kroků (kapitola 5).
- **Koncepce:** Podpora aktivní mobility.
    - **Implementace:**
        - CYKLOVIZE 2030 (kapitola 3).

1.3.2. Koncepce Smart Česko – komponent C.4. Doprava a mobilita

Další aktivitou spolku je rozšířit mezi veřejnost hlubší povědomí o dokumentu **„Koncepce Smart Cities – odolnost prostřednictvím SMART řešení pro obce, města a regiony“**, který přijala česká vláda svým usnesením č. 441 z 10. května 2021 (dále jen „Koncepce Smart Cities), a to s důrazem na **komponent C.4. Dopravní infrastruktura a mobilita. Cílem spolku je přiblížit téma veřejnosti a překonat předsudky spojené s představou**, že dopravu mohou řešit jen dopravní specialisté a pod termínem „smart“ se skrývají jen chytré technologie. **Cílem spolku je motivovat odbornou veřejnost**, aby aplikovala do praxe základní vizi Koncepci Smart Cities v oblasti dopravy a mobility: *„Zajištění dopravní infrastruktury pro lidi, ne pro auta, znamená prosazení základního principu mobility, tedy pohybu obyvatel bez větších zábran. Postupně dochází ke změně chápání mobility a dopravní infrastruktury za účelem dosažení kvalitního života pro všechny obyvatele (včetně zranitelných skupin, jakými jsou děti, senioři a seniorky, ženy, pečující osoby a osoby s omezenou schopností pohybu, orientace a komunikace) a vytvoření k tomu vhodného prostoru v obcích, městech a regionech, což je jednou ze zásadních společenských proměn.“* Kampaně CityChangers, soutěž Cena Víta Brandy a Výzva 10 000 kroků představují participaci široké veřejnosti. Spolek bude rozvíjet tři pilíře, které jsou definované v Koncepci Smart Cities:

- Dostupná dopravní infrastruktura odpovídající potřebám, bezpečná infrastruktura pro alternativní pohony a pro rozvoj nemotorové dopravy v obcích, městech a regionech, s ohledem na snižování emisí, celkovou odolnost a dopad na klima.
- Cílená komunikace s místními obyvateli umožňuje přijetí atraktivní alternativy v oblasti mobility s minimálními dopady na životní prostředí.
- Veřejný prostor z pohledu dopravní infrastruktury a mobility je řešen ve strategických plánech a plánech udržitelné městské mobility.

Vize bude realizována pomocí následujících aktivit:

1. Rozvoj Akademie městské mobility v duchu Koncepce Smart Cities (kapitola 2).
2. CYKLOVIZE 2030 (kapitola 3).
3. Iniciativa CityChangers (kapitola 4).
4. Výzva 10000 kroků (kapitola 5).
5. Cena Víta Brandy o nejlepších proměnách veřejného prostoru (kapitola 6).

1.4. Téma pro rok 2023 – Eko echo

Pro rok 2023 si spolek vybral téma Doprava a životní prostředí. Svou pozornost chce zaměřit na nepatrný detail, který je uveden v Koncepci Smart Česko – komponentě C.4. Doprava a mobilita (viz kapitola 1. 3.2.). Málo kdo si totiž všimne, že tři její cíle se odkazují na životní prostředí.

- Dostupná dopravní infrastruktura[3] odpovídající potřebám, bezpečná infrastruktura pro alternativní pohony a pro rozvoj nemotorové dopravy v obcích, městech a regionech, **s ohledem na snižování emisí, celkovou odolnost a dopad na klima.**
- Cílená komunikace[4] s místními obyvateli umožňuje přijetí atraktivní alternativy v oblasti mobility **s minimálními dopady na životní prostředí.**
- Veřejný prostor[5] z pohledu dopravní infrastruktury a mobility je řešen ve strategických plánech a **plánech udržitelné městské mobility.**

Spolek upozorňuje na dané téma formou emocionálního přístupu, spíše než pomocí odborných tezí.Spolu s upozorněním na téma udržitelné městské mobility, se snažíme překonat stereotypní fráze a zapojit do kampaně i ty, kteří nejsou profesně spojování s obastí dopravy, aby mohli pomoci s osvětou.Milana Cais z hudební skupiny Tata Bojs je patronem naší Ceny Víta Brandy; spolek si proto jako symbol pro rok 2023 vybral píseň Eko echo. Píseň byla puštěna na Valné hromadě dne 24. 3. 2023. Pokud budeme úspěšní v žádostech o granty a skupina Tata Bojs bude ochotna, tato skladba bude zahrnuta do programu naší konference, kterou organizujeme společně s odbornými partnery..

Text písně: https://www.youtube.com/watch?v=Wyhc3CQc1U4

[3] https://www.akademiemobility.cz/infrastruktura
[4] https://www.akademiemobility.cz/komunikace
[5] https://www.akademiemobility.cz/verejny-prostor

2. Využijte know-how Akademie městské mobility

2.1. Základní popis

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. se zaměřuje na šíření dobré praxe konkrétních opatření městské mobility, která dávají zejména důraz na tvorbu veřejného a uličního prostoru s ohledem na podporu aktivní mobility, ochrany životního prostředí a bezpečnosti z pohledů pěších a cyklistů.

Pro rok 2023 chce rozvíjet aktivity, která mají **sloužit jako inspirace realizace opatření Koncepce Smart Cities, jako sumář dobré praxe pro samosprávy, a to propojením všech zúčastněných stakeholderů** (samosprávy, neziskové organizace, občané (ambasadoři) a firmy) a jejich aktivit (komunikační kampaně, proměny veřejného prostranství, aktivizační a participační projekty i komerční produkty a služby).

Odborné informace budou šířené pomocí webového portálu www.akademiemobility.cz, který pomůže vést odbornou diskuzi o principech Koncepce Smart Cities a jeho tří částí:

Komponent C.4.1. Dostupná dopravní infrastruktura odpovídající potřebám, bezpečná infrastruktura pro alternativní pohony a pro rozvoj udržitelné dopravy v obcích, městech a regionech, s ohledem na snižování emisí a dopad na klima.

Typová opatření:

- Zavedení systému průběžného monitoringu mobility obyvatel v obci, městě i kraji založeného na principu Big Data.
- Návrh modelu dopravní obslužnosti, v kontextu města krátkých vzdáleností založeného na snížení dopravní potřeby prostřednictvím zajištění udržitelné prostorové vzdálenosti mezi prací a bydlením, resp. službami.
- Zajištění infrastruktury pro dopravu v klidu P+R (Park and Ride), řešení parkovací politiky v návaznosti na snižování imisí a hluku, výstavba husté sítě bezpečných cyklostezek a rozvoj další infrastruktury pro aktivní mobilitu (pěší a cyklistickou) a elektromobilitu či vodíkový pohon včetně návaznosti na veřejnou dopravu a systémy B+R (Bike and Ride). Zvýhodnění využití elektromobilů a plug-in hybridů (např. bezplatným parkováním v modrých zónách).

- Řešení logistiky a dopravy lidí a zboží v obcích, městech a regionech, zejména tzv. „poslední míle“, s ohledem na zatížení životního prostředí.
- Smart Terminals & Stations a inteligentní zastávky začleněné do konceptu Smart Cities

Komponent C.4.2. Cílená komunikace s místními obyvateli umožňuje přijetí atraktivní alternativy v oblasti mobility s minimálními dopady na životní prostředí.

Typová opatření:

- Realizace dopravních opatření vedoucích ke zklidnění dopravy v centrech měst a obcí a v místech, kde dochází k vysoké zátěži ve vztahu ke kvalitě života obyvatel; podpora hromadné a nemotorové dopravy.
- Osvětové kampaně na základě zpracované strategie/koncepce mobility a dopravní obslužnosti ve městě či obci (vč. alternativních způsobů dopravy); kontinuální zapojování občanů do strategického plánování města/obce.
- Podpora sdílené dopravy (carsharingu, bikesharingu) a plně obsazených vozidel (carpooling), a to i na straně státní správy a samosprávy (tzv. corporate carsharing), které jdou příkladem.
- Podpora rozvoje konceptu (MaaS – Mobility as a Service) s garantovanými kvalitativními parametry rozšířené o oblast automatizované mobility.

Komponent C.4.3. Veřejný prostor z pohledu dopravní infrastruktury a mobility je řešen ve strategických plánech a plánech udržitelné městské mobility.

Typová opatření:

- Podpora konceptu „Města krátkých vzdáleností“ v rámci Plánu udržitelné městské mobility
- Řešení problematiky pro širší území aglomerací/širšího území měst (včetně suburbia) zaměřené na snižování výkonů individuální automobilové dopravy v příslušném území ve vazbě na suburbánní/aglomerační oblasti měst a na snižování potřeb parkovacích míst s cílem vytvářet veřejný prostor pro různé účely veřejného života.
- Plánování města a dopravy se zohledněním potřeb jednotlivých skupin obyvatelstva včetně seniorů, dětí, žen, pečujících osob a osob s omezenou schopností pohybu, orientace a komunikace již ve fázi územního a strategického plánování s cílem omezit nutnost dojíždění na větší vzdálenosti.

2.2. Poradenství v oblasti městské a aktivní mobility a akce

Problematika městské a aktivní mobility je natolik komplexní a složité téma, že spolek sice nabízí městům nezávislé konzultace k jednotlivým tématům městské a aktivní mobility, případně k vypracování Plánu udržitelné městské mobility (SUMP) podle nové certifikované metodiky **SUMP 2.0**[6], ale rovněž dává doporučení na jiné odborné organizace, které mohou městům lépe odborně pomoci ve specifických otázkách. Mezi takové patří FD ČVUT v Praze, Univerzita Pardubice, VŠE v Praze, Smart Ateliér, Česká silniční společnost, sekce SAMDI (Silniční a Městské Dopravní Inženýrství), Česká komora architektů a celá řada dalších odborných organizací.

Společné rady se budou zaměřovat na tři oblasti SUMP:

- Dopravní infrastruktura a služby (bez kvalitních infrastruktury a služeb se změny neobejdou).[7]
- Komunikační a marketingový plán (problém je, že se příliš o změnách v dopravní infrastruktuře a službách moc nediskutuje, městům chybí propracované komunikační a marketingové plány).[8]
- Veřejný prostor (alfa a omega, málo které město vnímá, že je třeba dopravu prioritně plánovat z pohledu veřejného a uličního prostoru).[9]

MOTTO pro vzdělávání: AUTA ANO, ALE…

Auto je skvělý vynález a doklad lidského umu. V dopravním mixu má a vždy bude mít své místo, které je však zapotřebí nově definovat. Problémem jsou jak emise konvenčních motorů, tak i neustále nabobtnávající automobilismus, a to zejména ve městech. Ta však nejsou nafukovací. Pouhá změna motorizace „kus za kus“, kdy by místo konvenčních automobilů ulicemi proudil stejný počet vozidel s alternativními pohony, tedy nestačí. Na dopravní kongesce i zábor veřejného prostoru příliš mnoha zaparkovanými auty by to nemělo vliv. Cestu vpřed představuje redukce počtu jízd (a ideálně i aut), a to při plném zachování práva všech na vlastnictví a využití automobilu. Řešení spočívá ve zkvalitňování městské veřejné dopravy včetně většího zapojení železnice, v prosazování aktivní dopravy a mikromobility i v daleko větším využívání sdílených aut (carsharing) a sdílených jízd (carpooling). Jak řešit problematiku dojíždění za prací z příměstských oblastí? Prostřednictvím atraktivnější veřejné příměstské dopravy, širokou a bezpečnou sítí cyklotras či cyklostezek a dalším budováním parkovišť P+R a B+R na okrajích měst s pohodlným přestupem na MHD.

[6] https://www.akademiemobility.cz/sump-20
[7] https://www.akademiemobility.cz/infrastruktura
[8] https://www.akademiemobility.cz/komunikace
[9] https://www.akademiemobility.cz/verejny-prostor

2.3.Zóny setkávání

V kapitole 2.2. se píše o veřejném prostoru, a to v kontextu, že je třeba dopravu prioritně plánovat z pohledu veřejného a uličního prostoru. Proto spolek chce podporovat tzv. Zóny setkávání, které poprvé byly prezentovány pro členy spolku na konferenci v Jičíně dne 6. 12. 2022. **Za iniciativou stojí Ing. Vojtěch Novotný, Ph.D., který na 25. 4. 2023 chystá akci Pojďme zavést zónu setkávání i v Česku!**

K tématu zóny setkávání / sdíleného prostoru vystoupí například:

PhDr. Michael Rataj, Ph.D.
poslanec Poslanecké sněmovny PČR

Mgr. Michal Vozobule
poradce ministra dopravy ČR pro městskou a aktivní mobilitu

Ing. Vojtěch Novotný, Ph.D.
doc. Ing. arch. Karel Hájek, PH.D.
autoři koncepčního návrhu implementace zón setkávání / sdílených prostorů do českých právních a technických norem a autoři monografie ČVUT Zóna setkávání – nástroj rozvoje veřejného prostoru

Ing. arch. Kateřina Čechová
vedoucí odboru Kanceláře architekta města Tábor

Ing. Jindřich Nový
ředitel Kanceláře architekta města Zlín

Ing. arch. Anton Ostach, Ph.D.
architekt, Kancelář architektury města Karlovy Vary

Ing. Martin Havelka
specialista rozvoje dopravy, MHMP Odbor dopravy

Akce je koncipována jako kombinace prezentací a následné panelové diskuse (podrobnosti postupně zveřejňujeme na webové stránce

http://www.vojtechnovotny.cz/index.php/pojdme-zavest-zonu-setkavani-i-v-cesku-camp-25-4-2023/).

Téma bude spolek podporovat po celou dobu roku 2023.

Co je to zóna setkávání / sdílený prostor? Jaké výhody přináší tento dopravně-urbanistický přístup k řešení ulic a dalších veřejných prostranství? A proč to v Česku zatím není možné a proč je potřeba to změnit?

Řešení ulic a veřejných prostranství s využitím principů shared space / shared street je standardním dopravně-urbanistickým přístupem uplatňovaným v Evropě i ve světě za účelem podpory udržitelné mobility, zklidnění dopravy, zvýšení bezpečnosti uživatelů prostranství a celkového zkvalitnění veřejného prostranství. Česko se v současné době o tuto možnost připravuje, neboť ze strany českých zákonů a technických norem nejsou vytvořeny podmínky pro jejich realizace. To však chceme změnit…

2.4. Poznačte si do svých diářů: Znojmo 22. – 23. 5. 2023

Bude realizována osvětová akce pro členy spolku, a to ve dnech 22. – 23. 5. 2023 ve Znojmě.

Pro informaci: Akademie městské mobility bude prezentována dále na odborných akcích.

2.5. Další plánované aktivity – konference, webináře, publikace

Plánuje se také vypracování doporučení pro města, jak zkvalitnit své plány udržitelné městské mobility (tzv. SUMP), právě s vazbou na Koncepci Smart Cities. Doporučením bude předcházet analýza stávajících plánů udržitelné městské mobility, nakolik zahrnují teze Koncepce Smart Cities. Bude se zkoumat, nakolik dochází k propojení strategického, územního a dopravního plánování.

Závěrečným výstupem bude odborná konference, která proběhne ve spolupráci s FD ČVUT a s dalšími odbornými partnery a proběhnou tři webináře.

Kvantifikované výstupy:

- Doporučení pro města a analýza jejich SUMP - 1 PDF soubor
- Odborné překlady - 1 pdf. soubor
- Odborná konference – 1 akce
- Odborné webináře pro jednotlivé specifické cíle komponentu C.4

Jedná se ovšem o podmíněné aktivity (pokud bude schválený projekt, který byl podán na MMR dne 28. 3.2023)

3. CYKLOVIZE 2030 – zajímáte se o bezpečnost?

3.1. Základní popis

S ohledem na významný nárůst počtu cyklistů a celkové intenzity cyklistické dopravy, jakož i jiných alternativních způsobů dopravy, vznikla potřeba vytvoření uceleného systému dopravní sítě pro cyklisty a ostatní aktivní dopravu tak, jak je tomu běžné u dopravní infrastruktury pro motorovou dopravu. Doposud byla infrastruktura pro tento druh dopravy budována na základě místních zájmů, většinou bez širších vazeb a napojení do sítě dopravních komunikací. Při projektování a výstavbě této infrastruktury nebyly zohledňovány dopravní potřeby obyvatel, přirozená urbanistická centra. Pohled na dopravní infrastrukturu pro aktivní mobilitu byl zejména z úhlu uspokojování turistických potřeb. Jízdní kolo nebylo chápáno jako dopravní prostředek, ale pouze jako nástroj k trávení volného času. Tomuto pohledu odpovídal i systém vytváření dopravní infrastruktury pro cyklisty. Infrastruktura tak byla situována především do turistických destinací. Hlavním parametrem při trasování bylo nabídnout uživatelům zajímavé prostředí, které spojí turisticky zajímavé oblasti a pomůže s vytvořením destinačního managementu turistických destinací. Tímto způsobem vznikaly cyklotrasy a cyklostezky, které zpravidla vytvářely okruhy v zájmové destinaci.

V poslední dekádě však dochází k výraznému odklonu od této doktríny a jízdní kolo je chápáno jako jeden z alternativních dopravních prostředků. K této změně výrazně dopomohl jak zvýšený zájem o alternativní dopravu, nabídka sdílených služeb, tak vytvoření celé řady alternativních dopravních prostředků s elektrickou přípomocí. Aby se aktivní mobilita mohla stát významnou součástí přepravní práce v České republice a mohlo docházet k nárůstu jejího podílu, je zapotřebí vytvořit odpovídající dopravní síť, která svým uživatelům poskytne bezpečný prostor. Není tedy žádoucí dále rozdělovat cyklostezky (alternativní dopravní prostor) podle motivace jeho uživatelů na dopravní a turistické. Stejně tak, jako je tomu u silnic pro motorová vozidla, kde tento faktor rovněž není zohledňován. Důležitým faktorem je poptávka po takovém dopravním prostoru. Již není tedy podstatné, zda motivací dopravních potřeb uživatelů je turistika či jejich každodenní dopravní obsluha.

Při trasování a projektování takového dopravního prostoru je zapotřebí zejména zohlednit:

- Vyhodnocení dopravního chování obyvatel mezi jednotlivými urbanistickými celky,
- směrová a výšková vedení projektovaných cyklotras (vedení cyklotrasy nesmí být výrazným závlekem oproti silnici pro motorová vozidla)

Za tím účelem vznikla **CYKLOVIZE 2030,** což je soubor opatření k tvorbě **bezpečné dopravní sítě pro moderní prostředky individuální dopravy v České republice**. Projekt má přispět k tomu, aby se síť budovala a fungovala podobně jako je tomu u železnic nebo silnic. Tato síť musí: 1) zohledňovat dopravní potřeby obyvatel a zajišťovat vytvoření dopravního prostoru pro aktivní mobilitu uvnitř měst, či v blízkém jejich okolí; 2) podporovat multimodální dopravní systém díky napojení na zastávky veřejné dopravy; 3) poskytovat vlastní bezpečný dopravní prostor v urbanisticky silných směrech z krajských metropolí do regionálních center; 4) vycházet z vedení páteřních dálkových cyklotras (účelem je provést takové úpravy, aby dálková cyklotrasa co nejvíce uspokojovala dopravní potřeby obyvatel daného území). Páteřní cyklotrasy definované v jednotlivých krajích představují základní páteř pro budoucí ucelenou dopravní infrastrukturu pro aktivní dopravu. Její realizací dojde k vytvoření odpovídajícího

dopravního prostoru nejen pro cyklisty, ale pro moderní prostředky individuální dopravy obecně.

Na vytvoření sítě pracuje skupina složená ze zástupců jednotlivých krajů pod záštitou **Asociace krajů ČR** a spolku **Partnerství pro městskou mobilitu**. CYKLOVIZE 2030 spolupracuje úzce s **Pracovní skupinou Ministerstva dopravy zaměřenou na koordinaci rozvoje infrastruktury pro aktivní mobilitu**.

CYKLOVIZE 2030 navazuje na vládní Koncepci městské a aktivní mobility pro období 2021–2030, která byla přijata v lednu 2021. Užitek z ní budou mít nejen cyklisté, ale i řidiči. Více cyklostezek a cyklistů znamená zrychlení ostatní dopravy, více bezpečí a méně stresu na přeplněných silnicích, které už dnes v mnoha místech kapacitně nestačí. CYKLOVIZE 2030 je prezentována na webové stránce www.cyklovize.cz. Webová stránka obsahuje také 14 shrnutí informací o podpoře cyklistické dopravy na krajské úrovni: https://www.stavbycyklo.cz/kraje

Pracovní skupina se naposledy potkala ve dnech 27. – 28. 2. 2023 v Praze, aby ve spolupráci s nizozemským velvyslanectvím a jejich expertem pojmenovala problémy, které brání realizaci bezpečné dopravní sítě, navrhla společné úkoly a představila možnosti, které mají přispět k naplnění CYKLOVIZE 2030.

Projekt CykloVize 2030 – bezpečnější cyklistická infrastruktura je podporován z fondu zábrany škod České kanceláře pojistitelů.

3.2. Vypracování metodiky a tvorba mapového portálu

Spolek vytvoří metodiku pro zhodnocení bezpečnosti komunikací pro cyklisty. S využitím metodiky budou optimalizovány páteřní trasy, budou identifikována konfliktní místa na páteřních trasách a vybraných koridorech podél silnic I. a II. třídy. Dopravní síť pro cyklisty s problematickými místy bude prezentována na mapovém portále https://mapa.stavbycyklo.cz/.

Již nyní je zde prezentována **základní síť páteřních cyklotras ČR**, která vznikla na základě podkladů ze 14 krajských cyklokoncepcí, která bude ovšem dále upřesňována. Následným úkolem bude rozdělení jednotlivých páteřních cyklotras na úseky, kterým budou přiřazené atributy, např. budou rozdělené dle jejich současného a cílového stavu, stupně projektové připravenosti, či stanovení vhodných finančních nástrojů k její realizaci.

Každý kraj má také možnost si do mapového portálu https://mapa.stavbycyklo.cz/ nahrát všechny své mapové údaje, které má k dispozici, viz příklad z Olomouckého kraje: https://olkr.stavbycyklo.cz/.

Mapovou aplikaci mohou využívat i města, která si zde mohou zakreslit stávající a plánované cyklistické komunikace. Cílem pro rok 2023 je zapojit do **CYKLOVIZE 2030** i ve větší míře města. Přeci jen hlavní zodpovědnost za rozvoj cyklistické dopravy mají města a obce.

3.3. Společné akce

- pracovní workshop s krajskými cyklokoordinátory – 27. – 28. 2. 2023 v Praze
- regionální semináře s kraji – 7 x
- spolupráce na konferenci Cykloturistika, která proběhne ve dnech 26. – 27. 9. 2023 v Litoměřicích
- prezentace na odborných akcích na **Dopravně inženýrských dnech** (24. – 25. 5. 2023), na **Silniční konferenci v Ostravě** ve dnech 13.–14. 6. 2023 (https://www.silnicnikonference.eu/) a na **Světovém silničním kongresu** v Praze (2.–6. 10. 2023)

3.4. Analýza rizikových míst a návrhy jejich řešení

Jak ukazují závěry jednání Asociace krajů ČR i pracovní skupiny Ministerstva dopravy, zájem je vybudovat **bezpečnou dopravní síť pro moderní prostředky individuální dopravy.** Základní principy budování této sítě jsou popsány zde: https://www.stavbycyklo.cz/bezpecnost. Prioritou by mělo být řešení míst, která jsou kritická z pohledu bezpečnosti. Máme sice přesná data o nehodách zaznamenaných Policií ČR, ale mnohdy nemáme informace o subjektivních pocitech bezpečí uživatelů nebo potenciálních uživatelů, a kromě velkých měst chybí analýzy rizikových míst a návrhy řešení. Nabízí se tato řešení:

- Zhotovení základní analýzy rizikových míst (např. krajští koordinátoři BESIP pro menší obce)
- Průběžné řešení rizikových míst: analýza, návrh změn, realizace změn, evaluace (obce a správci komunikací, PČR apod. dle náročnosti změn)

Změny musí být okamžité i za cenu provizorního řešení. Nelze se spokojit s formálním řešením pomocí umístění dopravního značení, jsou nutné změny infrastruktury. S rozvojem elektrokol by měla být pozornost zaměřena na výchovu směrem k osvojení si návyků jízdy na kole. Pozornost je také třeba věnovat lidem, kteří se na kole bojí jezdit, nebo naposledy jeli v dětství. Dnes se zaměřujeme jen na děti. V dospívání tato výchova absentuje. Měli bychom tedy nabízet i školení pro lidi, kteří chtějí jezdit na kole a možnost vyzkoušet si kolo ve městě.

Posledním paradoxním problémem při tvorbě bezpečné dopravní sítě jsou občas samotná dopravní řešení, která neodpovídají odsouhlaseným strategickým dokumentům (např. plánu udržitelné městské mobility), neodpovídají duchu norem a upřednostňují automobilovou dopravu před ochranou slabších. Příklady nevhodných řešení jsou popsána na tomto odkaze: https://www.stavbycyklo.cz/nedostatky-na-dopravni-siti.

Možná řešení jsou tato:

- Požadovat po projektantech naplnění norem už od úvodních odstavců.
- Politikům připomínat cíle strategických dokumentů a ptát se, proč je nedodržují, nepožadují v zadání konkrétních projektů.
- Policisty a úředníky vzdělávat a upozorňovat na překračování mantinelů (vyjádření vs. zamítnutí).
- Politicky převzít zodpovědnost a zastat se úředníků, kteří odargumentují nerelevantnost připomínek policie.

3.4. Komunikační a marketingové nástroje

CYKLOVIZE 2030 má svého komunikačního manažera a svou komunikační strategii. Hlavní cílovou skupinou jsou vlastně všichni účastníci silničního provozu, a to jak z pohledu odborné, tak laické veřejnosti.

Směrem k odborné veřejnosti je komunikace zaměřena na efektivní rozdělení peněz na výstavbu cyklostezek. Na krajích proběhne 14 seminářů a mediálních setkání. Informace budou dále sdíleny na sociálních sítích, na webu projektu https://www.cyklovize.cz/ a jeho mapovém portále https://mapa.stavbycyklo.cz/ a dále na webech SFDI https://www.ceskobezbarier.cz a na portále Akademie městské mobility https://www.akademiemobility.cz/ .

Směrem k laické veřejnosti bude komunikace zaměřena na skutečnost, že v Česku se investují peníze efektivně do bezpečnosti a budou přizvání k spolutvorbě **bezpečné sítě pro moderní prostředky individuální dopravy.** Základním komunikačním kanálem budou sociální sítě a využívání synergií s komunikačními aktivitami BESIPu a dalšími organizacemi. Při medializaci se počítá se spolupráci s krajskými a městskými cyklokoordinátory.

Součástí je prezentace nejlepších a nejzajímavějších realizovaných a plánovaných projektů na webu https://www.citychangers.eu/.

Na webovém portále jsou prezentovány vybrané plány výstavbu cyklistické infrastruktury[10].

Výsledky projektu budou zviditelněny také prostřednictvím soutěže Cena Víta Brandy, která oceňuje realizace cyklistických stezek a dobrých změn ve veřejném prostoru (https://www.cenavitabrandy.cz/). Bude vydáno 12 zpravodajů a 12 tiskových zpráv. **Chcete být jejich součástí? Ozvěte se nám!**

[10] https://www.citychangers.eu/promeny?status=inprogress&region=&city=&product=&tag=23

4. Iniciativa CityChangers. Staňte se ambasadory městské mobility

4.1. Základní popis

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. již dlouhodobě rozvíjí iniciativu CityChangers, která si klade za cíl **pomoci městům**, a to **při komunikaci témat v oblasti dopravy a mobility.** Každé město, které chce zlepšit situaci v oblasti dopravy, by mělo **mít svůj komunikační a marketingový plán.** Otázkou je, zda ho město má a pokud ano, jak s ním město pracuje.

Iniciativa CityChangers má ambici samosprávy inspirovat prostřednictvím sdílení dobré praxe v oblasti strategické komunikace, edukovat a nabídnout vhodné komunikační nástroje. Bude dále rozšiřována sada příkladů **dobré praxe pro samosprávy,** která bude prezentována na www.citychangers.eu. Aktivita se zaměří na šíření dobré praxe konkrétních opatření městské mobility, kdy se podařilo propojit obyvatele s vedením měst, ale také situace, kde se projekty teprve připravují. Projekty zahrnují například školní ulice, rozhovory s velkými zaměstnavateli, dopravní výchovu, nové cyklostezky, spolupráce měst s žákovskými a studentskými parlamenty, carsharing, chytré parkování či šetrnou logistiku ve městech. Za každou proměnou, či plánem ale stojí konkrétní tvář, ambasador. Jejich příběhy budou prezentovány zde: https://www.citychangers.eu/ambasadori

A proč to vůbec děláme?

Je to jako s prodejem jakéhokoliv výrobku. Vždy totiž přichází otázka ze strany zákazníka: A k čemu je to vlastně dobré? Mám si to vůbec koupit? Potřebuji to? Samozřejmě, každé srovnání pokulhává, ale tento příměr se dá použít i při plánování městské mobility, kdy zákazníci jsou veřejnost.

Problém je, že každý má jiné názory, každý jsme jiný, každý má nějakou potřebu a představu spojenou s dopravou po městě. Otázka je, zda řešit pouze aktuální potřebu a současné návyky dnešní doby spojené s pohodlím "4 kol" a stavět vzdušné zámky ve velmi nákladných až nereálných investicích do infrastruktury bez ohledu na veřejný prostor a dopady na životní prostředí, nebo zda se dívat více do budoucna v reálném ekonomickém, enviromentálním a sociálním rozměru. Místo hektarů nových ploch pro automobilovou dopravu ve městě, hlukové, emisní a další zátěže, by měli obyvatelé města začít přemýšlet jinak a uvědomit si, že veřejný prostor ve městě má omezené hranice, ale mnohostranné nároky na jeho využití. Je jasné, že veřejný prostor vytváří město svými investicemi, ale každý volený zástupce města má snahu respektovat to, co si lidé (voliči) přejí.

Budou-li si obyvatelé města většinově přát více parkovacích míst, široké průjezdné komunikace, propustné křižovatky, protože "taková je doba" a je prostě normální a pohodlné jezdit po městě autem, tak se tomu dříve či později veřejný prostor díky investicím města přizpůsobí, ale pouze do určité hranice, která je dána dostupnou plochou veřejného prostoru. A co dál, až auta veřejný prostor naplní, ale lidé budou volat po dalším řešení? Bude "normální" mít v každé rodině více aut, protože každý plnoletý člen rodiny bude zvyklý po městě jezdit autem? Stane se standardem, že budeme mít jedno menší úspornější auto pro pohyb po městě a druhé větší pohodlnější na delší cesty? Jasně, v centru nebo na sídlištích zaparkujeme do patrových parkovacích domů, nebo pod zem, což sice něco stojí, ale šetří to prostor. Ale kudy

do těch kapacitních parkovacích prostor přijedeme a kudy odjedeme?

Pochopí-li občané hodnotu a široký význam veřejného prostoru a začnou preferovat jiné hodnoty než prostor pro svá auta, která jsou dnes potřebou, ale i prestiž, uvědomí si, že se dá po městě pohybovat i jinak než autem, a že je to v mnoha směrech výhodné, pak se změní i preference investic města do využití veřejného prostoru a bude (může) naše okolí vypadat jinak a pro život ve městě příznivěji. Je to samozřejmě běh na dlouhou trať a nelehký úkol pro město nejen budovat a udržovat veřejný prostor, ale hlavně intenzivně působit na chování i myšlení lidí, aby oni sami pochopili jaká je možná budoucnost prostředí, ve kterém žijí a hlavně budou žít jejich děti.

Ale víme co chceme? A můžeme dnes říci, že to "co chceme" je ta správná cesta pro budoucí život ve městě? A je stávající dopravní odbornost opravdu směřována k udržitelné mobilitě, když tak často slyšíme na jednáních, že na silničním průtahu máme dnes určitou dopravní zátěž, které se stejně město nezbaví?

Víme, že s rostoucí dopravou ve městech dochází k růstu dalších problémů – znečištění ovzduší, nepřiměřeně velké nároky na veřejný prostor, lidé se méně pohybují (přestávají chodit, jezdit na kole do práce či do školy, na nákupy) díky výhodám pohodlných aut a stavu veřejných prostor, které nejsou vždy komfortní pro aktivní mobilitu. **Udržitelná městská mobilita hledá odpovědi a nabízí možnosti, jak tyto problémy řešit.**

Přitom se ví, že klíčovým aspektem pro úspěšnou implementaci projektů na podporu udržitelné městské mobility je **podpora veřejnosti, která je do velké míry ovlivněna komunikací samosprávy a/nebo politiků** vůči veřejnosti (informování, vysvětlování, získávání podpory atd.).

4.2. Pokračování ve sdílení dobré praxe - příběhů měst a obcí

Iniciativa CityChangers ukazuje příklady, kdy se podařilo propojit obyvatele s vedením měst, ale také situace, kde se projekty teprve připravují. Projekty zahrnují například školní ulice, rozhovory s velkými zaměstnavateli, dopravní výchovu, nové cyklostezky, spolupráce měst s žákovskými a studentskými parlamenty, carsharing, chytré parkování či šetrnou logistiku ve městech. Za tím účelem byly zřízené https://www.citychangers.eu/

Doprava ve městě má přispívat k vyšší kvalitě života.

PŘÍBĚHY NAŠICH MĚST a OBCÍ

CityChangers je iniciativa ke zlepšení situace v dopravě a jejím plánování. Platforma ukazuje příklady, kdy se podařilo propojit obyvatele s vedením měst a obcí, ale také situace, kde se projekty teprve připravují. Projekty zahrnují například školní ulice, rozhovory s velkými zaměstnavateli, dopravní výchovu, nové cyklostezky, spolupráce měst s žákovskými a studentskými parlamenty, carsharing, chytré parkování či šetrnou logistiku ve městech.

Webová stránka prezentuje několik oblastí.

1) **Ambasadoři, aneb vše je jen o lidech. Oni stojí za změnami. CityChangers je platformou lidí, kteří usilují o změna. Naši ambasadoři jdou zde:** https://www.citychangers.eu/ambasadori

O podobě veřejného prostoru rozhodují desítky osob a institucí, profesionálů, kteří často plní pouze zadání investorů, pro něž bývá nejpřednějším kritériem cena navrženého řešení. Tvář ulic a veřejných prostor by však měli spoluurčovat především jejich uživatelé: chodci, cyklisté,

řidiči. Jejich oprávněným potřebám a nárokům musí být v designu ulic dán prvořadý prostor, aby pro všechny uživatele byla zaručena bezpečná a efektivní mobilita s minimalizovaným dopadem na životní prostředí.

Jste mezi ambasadory městské mobility? https://www.citychangers.eu/ambasadori

2) **Příklady dobré praxe: „tvrdá opatření“ https://www.citychangers.eu/promeny**

CityChangers představuje úspěšné projekty v oblasti městské mobility, která se dotýká každého z nás. Všichni využíváme dopravní infrastrukturu, cestujeme různými dopravními prostředky, vnímáme design veřejného prostoru, přizpůsobujeme životní prostředí svému pohybu. Každý z nás klade na mobilitu jiné nároky, které vyplývají z našich individuálních potřeb. Tyto nároky bývají nezřídka protichůdné, a tak se velká i malá sídla potýkají s dopravními problémy, které stále častěji vedou ke konfliktním, obtížně řešitelným, ba i nebezpečným situacím. **Je tak důležité prezentovat ty projekty, kterým se to povedlo!**

Na webové stránce je také možné si vyfiltrovat plánované projekty.

3) Příklady dobré praxe: „měkká opatření“ https://www.citychangers.eu/promeny

Iniciativa CityChangers nechce propagovat dopravní extremismus. Iniciativa nemá v úmyslu zcela zakázat automobily a nazout republice kolečkové brusle. Jsme si dobře vědomi, že každý způsob dopravy má svůj význam a své místo v městské mobilitě. Naším klíčovým společným cílem je najít cestu, jak všechny druhy dopravy na omezeném prostoru měst a obcí efektivně a elegantně skloubit.

4) **Výzva CityChangers 2030: https://www.citychangers.eu/vyzva-2030**

Připojit se může ale každý, kdo chce změnit něco ve svém okolí v oblasti dopravy a mobility. Platformu občanů tvoří především aktivní lidé v místních komunitách, ale také politici a úředníci, které spojuje zájem o téma šetrné a udržitelné mobility. Můžeme mít různý pohled na svět, jsme lidé různých názorů. Co nás spojuje, je zájem o své nejbližší okolí a vize, kterou vyjadřuje **Výzva CityChangers 2030**, kterou může podepsat kdokoliv.

CITYChangers — kdo jsme | konference | proměny | aktivity | města | ambasadoři | statistika | zapojte se

Proto chceme v oblasti městské mobility prosazovat a naplňovat tyto hodnoty:

- **Život v ulicích**
  Mít dostatek prostoru pro aktivní společenský život ve městě.
- **Setkávání se**
  Setkávat se s přáteli, známými i neznámými lidmi v rámci veřejného prostoru.
- **Bezpečí**
  Mít možnost bezpečně chodit pěšky i jezdit na kole.
- ***Krása***
  Mít prostor pro relaxaci a estetické zážitky.
- **Zdraví**
  Posilovat svou kondici a upevňovat své zdraví prostřednictvím vlastní pohybové aktivity.
- **Čisté město**
  Žít ve městě bez dopravních kolapsů, nadměrného hluku a znečišťování životního prostředí.
- **Dostupnost pro všechny**
  Vždy mít možnost vybrat si takový dopravní prostředek, kterým se bezpečně, snadno a včas dostaneme do svého cíle.
- **Dostatečný prostor**
  Mít takovou dopravní infrastrukturu, která naprosté většině z nás umožní efektivně se přepravovat, aniž by přitom trpěl veřejný prostor či kvalita života.

Sdílíme společnou představu, jak přetvářet města, aby se v nich dobře žilo dětem, mladým lidem, rodinám i seniorům. Pro tuto představu chceme získat podporu všech, kdo k jejímu naplnění mohou svým dílem přispět. Naším klíčovým společným cílem je najít cestu, jak na omezeném prostoru měst a obcí efektivně skloubit všechny druhy dopravy. Společného cíle chceme dosáhnout vzájemnou komunikací a spoluprací mezi státními i samosprávnými institucemi, občanskými iniciativami i jednotlivci z řad nejširší veřejnosti.

Vidíme budoucnost:

Jako výraz podpory těchto hodnot přicházíme s konkrétními akcemi a náměty, které mají pomoci procesu obnovy. Chceme ve společnosti vyvolat diskusi o tom, jaká je vize udržitelné městské mobility.

4.3. Komunikace prostřednictvím sociálních sítí

Rok 2023 bude opět ve znamení velkých akcí a eventů. S těmito akcemi byl často spojen i obsah sociálních sítí. Přesto však nezapomínáme na pravidelné sdílení dobrých změn ve veřejném prostoru, rozhovorů s ambasadory, ale i jiné novinky či zajímavosti ze světa moderní mobility.

Facebook (FB)

V současnosti je CityChangers Česko na sociální síti Facebook kanálem s největším dosahem (88 500) a největším počtem příznivců (více než 2 200). Na této stránce jsme začali aktivně publikovat nejvíce obsahu, a to v souladu s identitou CityChangers.

Instagram (IG)

Účet byl založen s myšlenkou vytvoření stylové a konzistentní prezentace Citychangers. Z hlediska obsahu zde figuruje zejména vizuál s krátkým a výstižným textem. V současnosti je na IG sdílen obsah paralelně s FB stránkou a pouze některé příspěvky se liší. U každého příspěvku je však myšleno na odlišné přesměrování pomocí odkazů, které jsou na IG sdíleny přímo na hlavní profil. Na rozdíl od FB stránky se zde snažíme „odkazování“ spíše vyvarovat. Potenciál vidíme jednoznačně v autentických příbězích, ale také v možnosti snadněji oslovit mladší cílovou skupinu. Dosah Instagramových příspěvků překonává hranici 1 500. V plánu je s publikováním na IG nadále pokračovat a zvýšit počet sledujících. IG profil by měl být hravý, lidský a hlavně jednoduchý a vizuálně konzistentní.

CityChangers Česko (@citychangers_cz) • Fotky a videa na Instagramu

LinkedIn

Na začátku roku 2021 jsme se rozhodli založit také profil na LinkedIn, který dodává iniciativě Citychangers „oficiální statut“. Na LinkedIn prozatím plánujeme publikovat příspěvky s nižší frekvencí než na ostatních profilech. Rádi bychom zde publikovali pouze opravdu kvalitní a zajímavý obsah (více akademický, profesionální). Zaujmout mohou na této síti např. trendy ze zahraničí či zajímavé rozhovory. Rozhodně je u LinkedIn velký potenciál dosahu, jelikož je zde ve srovnání s FB nebo IG méně „konkurence“.

CityChangers Česko • Fotky a videa na LinkedIn

YouTube

Již delší čas fungující kanál YouTube posílil díky vytvoření speciálního kanálu pod značkou CityChangers:

https://www.youtube.com/channel/UCs27vj-zsp1IKLd6h3Hpm4Q

4.4. Kampaň v rámci Evropského týdne mobility

Hlavní aktivitou pro rok 2023 je realizace kampaně, který má reagovat na neustále se zvyšující problémy spojené s nárůstem automobilové dopravy a nabízí informace o možných alternativách. Výsledkem by mělo být dosažení vyváženého stavu v dopravní situaci měst, kdy prostor v ulicích patří nejen autům, ale také chodcům, cyklistům a městské hromadné dopravě. Zároveň v ČR zatím chybí jasná informativní a marketingová jednotná kampaň vedená směrem k udržitelnému chování v dopravě. Konkrétní opatření na zlepšení stavu jsou sice k dispozici a odborné veřejnosti známá, na druhou stranu se jedná o politicky nepříliš populární opatření, která často budí kontroverzní reakce. Dalším výstupem je překlápění měkkých kampaní do pilotních nebo trvalých opatření, která ovlivňují mobilitu.

Koordinační práce spolku Partnerství pro městskou mobilitu bude spočívat v motivování měst k organizaci vlastní kampaně, dále v uspořádání vzdělávacího webináře s příklady ze zahraničí, shromáždění přehledu a programu kampaní probíhajících v jednotlivých městech v ČR a také ve vydání tiskové zprávy v koordinaci s uspořádáním veletrhu URBIS SMART CITY FAIR, Brno, který se koná ve dnech 19.–21.9. 2023.

Součástí aktivity bude i příprava příspěvků a vystoupení na významných akcích se zaměřením na odbornou komunitu: na **Silniční konferenci v Ostravě** ve dnech 13.–14. 6. 2023 (https://www.silnicnikonference.eu/) a na **URBIS SMART CITY FAIR, Brno**, který se koná ve

dnech 19.–21.9. 2023 (https://www.bvv.cz/urbis/).

Pro kampaň budou využívány nástroje, která jsou tvořeny díky nadaci European Climate Foundation v první polovině roku 2023. Aktivita zajistí, jaká je **dobrá komunikační praxe**, tedy jaké komunikační aktivity mají nejvyšší potenciál pro získání podpory veřejnosti ke změně dopravní funkce ve veřejném prostoru k udržitelnějším alternativám.

Pro tento účel bude vytvořen **"Souhrn dobré praxe komunikačních přístupů pro podporu udržitelné městské mobility"**, který se sestává ze tří částí:

1. **Rešerše** komunikačních kampaní v tuzemsku i v Evropě. Rešerše zástupcům samospráv ukáže různé možné užité přístupy a bude je **inspirovat k tvorbě vlastních komunikátů**. Rešerše také ukáže **přístupy** v těch částech Evropy, kde modal share udržitelné mobility ve městech značně přesahuje tuzemský průměr.
2. **Rozhovory** s experty (komunikační experti/politici a zástupci samospráv věnující se mobilitě). Rozhovory s experty pomohou dát data do **kontextu** a zvýraznit důležitá témata i praktiky a objasnit, proč je vhodné komunikaci plánovat daným způsobem.
3. **Doporučení** pro města, jakým tématům se v rámci udržitelné městské mobility primárně věnovat a jakým způsobem je komunikovat. Doporučení pro města pak **jednoduchou formou** představí průsečík dobré praxe, aby mohly být poznatky co nejrychleji **uvedeny do praxe v lokálních podmínkách**.

Příklady dobré praxe jsou prezentovány na webovém portálu www.citychangers.eu (viz předchozí kapitoly). V tomto případě jsou sdíleny příklady tak, aby byly schopny oslovit, pokud možno co nejširší veřejnost, tedy jednoduše a pomocí krátkých sdělení a fotodokumentace. Dále pro CityChangers a kampaň bude vytvořen grafický manuál. Kampaň chce tak podpořit zavádění opatření směřujících k udržitelné dopravě a motivovat občany vyzkoušet i jiné způsoby dopravy než automobil.

Hlavní náplní této kampaně proto je:

1. Zjistit potřeby měst v oblasti dat a práci s indikátory, motivaci pro zapojení do kampaní směrem k udržitelné mobilitě
2. Podpořit česká města v aktivním přístupu k pořádání osvětových kampaní zaměřených na dopravu, které budou soustředěné do září 2023,
3. Shromáždit příklady dobré praxe v budování trvalých opatření, která vycházejí z kampaně Evropský týden mobility (16.–22. 9. 2023)
4. Propojit existující kampaně (Do práce na kole, Pěšky do školy, 10 000 kroků) s Evropským týdnem mobility a odborným programem veletrhu URBIS SMART CITY FAIR v Brně

Kvantifikovatelné výstupy

- Zpravodaje pro města – 3ks + Tisková zpráva – 1 ks
- Webinář pro města - 1 akce + Poradenství. Počet konzultací – 10.
- Dokumenty - Souhrn dobré praxe komunikačních přístupů pro podporu udržitelné městské mobility; Sumář argumentů pro podporu udržitelné mobility, atd.
- Počet návštěvníků webu www.citychangers.eu

5. Výzva 10000 kroků

5.1. Základní popis

Výzva 10000 kroků. Dejte chůzi šanci!

Cílem je pomoct městům konkrétní kampani stát se místem pro život a plánovat jejich rozvoj s ohledem na aktivity a potřeby lidí, kteří se v něm pohybují. Cílem je motivovat občany k pohybu, poznání prostoru a sdílení svých názorů a potřeb. Nástrojem je výzva 10 000 kroků a její mobilní aplikace obohacená o nástroje participace a naše spolupráce s jednotlivými městy nad výstupy z uvedené aplikace.

Spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. koordinuje celorepublikovou akci, jejíž cílem je **motivovat lidi k pravidelné aktivitě** vykonávané pouze po svých vlastních nohou, a to alespoň po dobu jednoho měsíce. Výzva má pomoci městům podporovat dopravní politiku směřující ke snižování počtu aut ve městě. Součástí takové politiky je vytváření ideálních podmínek pro pěší a cyklisty a motivování svých občanů, aby více jezdili na kole nebo chodili pěšky, případně používali MHD. Město své občany aktivně podporuje v chůzi a pro nejlepší z nich připravuje vyhlášení a zajímavé ceny.

5.2. Dubnová výzva už běží. Tisková zpráva k 2. 4. 2023

Češi chodí méně, než je zdravé. Podpořit je v tom má Výzva 10 000 kroků

- ***V Evropě chodíme méně, než je zdravé: Průzkum ukázal, že celosvětový průměr počtu kroků je asi 5 000 kroků za den.***
- ***Pravidelný pohyb a pobyt venku mají pozitivní vliv na naše tělo i mysl. Propojení chůze s dopravou může být skvělým řešením pro mnoho z nás.***
- ***Spolek Partnerství pro městskou mobilitu motivuje lidi k častějšímu pohybu prostřednictvím výzvy 10 000 kroků. Do dubnové výzvy se zapojilo více než 15 000 lidí.***

O tom, kolik a jak často bychom měli strávit chůzí na čerstvém vzduchu, se vedou stále diskuse. Co je dnes jasné, že v Evropě chodíme méně, než je zdravé. Celosvětový průměr podle jedné z největších studií činil asi 5 000 kroků za den. Průzkum zahrnul údaje od více než 700 tisíc lidí ze 100 zemí, k měření počtu kroků byly využity chytré telefony.

Přínosy chůze potvrzují nejen lékaři, ale také každý, kdo chodí pravidelně, byť na krátké procházky. *„I když jsme senioři, rozhodně to neznamená, že bychom se nemohli hýbat. Osobně každému doporučuji, aby denně vyrazil alespoň na hodinovou procházku,“* potvrzuje přední český kardiolog a ambasador výzvy **Jan Pirk**.

Nejnovější výzkumy přitom ukazují, že v průměru strávíme více než 90 % času v uzavřených prostorách. Dlouhodobé setrvání v kancelářích, nákupních centrech, školách nebo dokonce v automobilech lidem neprospívá. Jak se opakovaně prokázalo, pravidelný pohyb a pobyt venku má pozitivní vliv nejen na fyzické zdraví, ale i na zdraví duševní a celkovou životní

spokojenost.

„Během chůze máme lepší přístup ke svojí duši. Je to ideální prostředek, jak propojit emoce se zkušenostmi a svým tělem. Při chůzi máme příležitost, jak doslova nasytit svoji duši,“ říká psychoterapeutka **Alena Wehle**, která se mimo jiné cíleně věnuje terapii během chůze v lese. Vychází přitom ze zážitkové pedagogiky, která s propojením pohybu a hlubších nevědomých obsahů běžně pracuje.

Ve stejném duchu hovoří i výsledky výzkumu Atlas Čechů. Lidé, kteří alespoň občas vyrazí na jednodenní výlet nebo pobyt venku, jsou podle něj prokazatelně spokojenější se svým životem.

„Naším cílem je motivovat lidi, aby více chodili. Proto už třetím rokem organizujeme výzvu 10 000 kroků, do které je aktuálně zapojeno více než 14 000 lidí,“ uvádí **Sylva Machová** ze spolku Partnerství pro městskou mobilitu, která je manažerkou výzvy.

Jak ale zařídit, aby se chůze vešla pravidelně do denního nabitého programu? Jedním z řešení může být propojení s dopravou. Pokud je to možné, můžeme zvolit cestu do práce nebo školy pěšky nebo na kole. To nám nejen umožní více pohybu, ale také ušetří peníze za dopravu a pomůže snížit naši uhlíkovou stopu.

Udržitelná doprava je zároveň jedním z hlavních cílů organizátora akce, spolku Partnerství pro městskou mobilitu. *„Věříme, že propojení s dopravou a používání svých nohou na kratší cesty může být skvělým řešením pro mnoho z nás. Takže neváhejte a zkuste vyrazit do práce, za nákupy nebo za kamarády pěšky,”* vyzývá jednatel spolku **Jaroslav Martinek**.

Čas strávený chůzí je časem využitým k mnoha účelům současně. Chůze posiluje lidské tělo, relaxuje mysl, pěší mohou něco poslouchat nebo si povídat s přáteli, dokáží lépe vnímat své okolí a dojít do místa, kam potřebují nebo se k němu alespoň přiblížit. Jak ale potvrzují klíčové studie, je kvalita veřejného prostranství základním předpokladem, aby lidé v zástavbě chůzi využívali.

„Pokud musíte přejít hlavní silnici nebo překonat nepříjemné místo, abyste se ve městě dostali tam, kam potřebujete, pěší dostupnost je nízká. Lidé potom přirozeně spoléhají na auta,” hodnotí situaci v mnoha českých městech **Jaroslav Martinek**. Podle něj se ale situace zlepšuje a řada měst obrací svou pozornost na stav veřejných prostor.

Jedním z nich je i hlavní město Praha, která se také připojila k dubnové výzvě. *„Podíl pěších cest na celkovém objemu cest vykonaných v Praze je sice hezkých 26 %, ale přesto je tu velký potenciál k dalšímu rozvoji – vždyť celá jedna třetina cest v délce do 1,5 km je v Praze vykonána automobilem nebo veřejnou hromadnou dopravou,“* říká **Karolína Klímová**, která má na starosti pěší dopravu v hlavním městě. *„Chůze se může stát velmi významnou součástí udržitelného systému dopravy ve městě – a výzva 10 000 kroků nám v tom pomáhá. A jak by takové kroky navíc prospěly našemu fyzickému a duševnímu zdraví! Pracujeme na zlepšení podmínek pro pěší ve městě, aby lidé rádi chodili nejen v dubnu a říjnu, ale po celý rok,“* doplňuje **Karolína Klímová**.

Kromě hlavního města se k jarní výzvě přidalo více jak 65 měst z České a Slovenské republiky, kterým záleží na rozvoji podmínek pro chůzi na svém území.

5.3.Novinky v dubnové výzvě

Do dubnové výzvy se registrovalo už více než 16 000 účastníků a 65 měst z České i Slovenské republiky. Máme nový design webu www.desettisickroku.cz

Stále se snažíme zlepšovat mobilní aplikaci 10000 kroků. Pořád vychytáváme chybky, ale věříme, že na konci roku bude jak víno!

Stále vylepšujeme portál https://portal.desettisickroku.cz/.

Mimo jiné víte, že si rádi hrajeme se statistikami? https://portal.desettisickroku.cz/statistika

ALE CHCEME, ABYSTE SI VÝZVU UŽÍVALI VY SAMI.

Poprvé se do firemní výzvy zapojili i zaměstnanci našich členských měst. Přidají se další v říjnové výzvě?

Firmy

#	FIRMA	POČET BODŮ ALFA PRŮMĚR	POČET BODŮ SOUČET Z "TOP 33"	POČET BODŮ PRŮMĚR	POČET BODŮ CELKEM	CELKOVÁ VZDÁLENOST	ZOB
1.	ŠÍLENÉ BĚŽECKÉ VÝZVY	34,35	2 826,16	36,03	20 177,56	20 273,62 km	560
2.	Magistrát města Mostu	31,65	1 460,94	33,76	1 687,99	1 759,01 km	50
3.	Magistrát města Prostějov	31,32	1 599,61	32,96	2 372,86	2 621,86 km	72
4.	Magistrát města Frýdku-Místku	26,47	1 122,28	27,11	1 328,59	1 416,19 km	49
5.	Magistrát města Brna	24,32	1 300,14	25,32	2 253,55	2 580,58 km	89
6.	MESIT holding, a.s.	23,61	1 726,85	25,43	4 501,03	5 673,97 km	177
7.	KÚ Olomouckého kraje	22,79	1 319,58	24,53	1 790,89	1 876,92 km	73
8.	O2 Czech Republic, a.s.	22,44	1 702,39	23,22	7 035,55	7 876,23 km	303
9.	HEINEKEN Česká republika, a.s.	21,31	1 590,04	23,76	3 064,72	3 596,12 km	129
10.	KÚ Královéhradeckého kraje	20,92	875,83	26,54	875,83	933,07 km	30

Poprvé tu také soutěž škol. Přidají se i školy z vašich měst i v říjnové výzvě?

Školy

#	ŠKOLA	POČET BODŮ ALFA PRŮMĚR	POČET BODŮ SOUČET Z "TOP 33"	POČET BODŮ PRŮMĚR	POČET BODŮ CELKEM	CELKOVÁ VZDÁLENOST
1.	ZŠ Moravská Třebová, Palackého 1351	12,37	523,96	12,65	531,41	1 137,67 km
2.	ZŠ Turnov, Žižkova 518, p.o.	12,09	633,24	14,02	658,89	1 001,56 km
3.	ZŠ a MŠ Červené Pečky	11,78	770,63	12,75	1 185,67	2 343,05 km
4.	ZŠ a MŠ Chýně, okres Praha - západ	10,87	390,39	11,17	391,08	666,00 km
5.	Masarykova ZŠ a MŠ Velká Bystřice	10,81	641,61	11,41	912,40	1 707,52 km
6.	ZŠ a MŠ Jana Železného Prostějov	9,79	933,75	11,22	2 110,01	3 734,66 km
7.	Gymnázium Českolipská Praha	9,09	446,10	10,29	452,63	934,15 km
8.	ZŠ Prostějov, ul. E. Valenty 52	8,91	697,63	10,16	1 138,00	2 251,92 km
9.	ZŠ Uničov, Pionýrů 685	8,68	371,01	11,24	371,01	623,99 km
10.	Masarykova SŠ Letovice p.o.	8,67	648,15	10,75	806,14	1 504,31 km

A máme další nápady. Rádi bychom zapojili i např. domovy seniorů apod. Nevěřili byste, jak i lidé nad 65 mohou být soutěživí.

5.4. Slavnostní vyhlášení dubnové výzvy - Prostějov

Poznačte si do svých diářů – 13. 5. 2023, Prostějov. Zde proběhne vyhlášení výsledků dubnové výzvy.

5.5 Sociální sítě a zpravodaje pro efektivní komunikaci

Komunikace s účastníky i širokou veřejností probíhá prostřednictvím speciálně zřízených skupin i na veřejném profilu soutěže. Propojení jednotlivých hlavních kanálů, které spolek provozuje, je velmi užitečným nástrojem pro udržení interakce a angažovanosti. Komunikace v těchto skupinách je přátelská a podpůrná, aby se vytvořila pozitivní a přátelská atmosféra, která podpoří interakci.

https://www.facebook.com/desettisickroku

https://www.instagram.com/10.000kroku/

5.6. Přidáte se k říjnové výzvě?

Opravdu nás mrzí, kolik našich členů ještě není zapojeno ve výzvě. Účast pro členská města spolku je zcela zdarma, nevyužití služeb spolku je ztracenou příležitostí.

Pokud potřebujete argumenty pro vaše vedení, můžeme Vám zaslat přehled hlavních výhod:

Přínosy výzvy 10 000 kroků pro města

Projekt 10 000 kroků **motivuje širokou veřejnost k občanské participaci** a **pravidelnému pohybu** v kontextu s **udržitelnou mobilitou**. Jedním z nástrojů je **mobilní aplikace**, kterou bychom chtěli dále vyvíjet tak, aby kromě motivace k pohybu umožňovala **jednoduchou komunikaci se samosprávou** a **motivovala k participaci obyvatel na rozvojových projektech obce.** Výstupy z aplikace by měly být využitelné v rámci „data based policy“.

Cílem je pomoct městům stát se místem pro život a plánovat jejich rozvoj s ohledem na aktivity a potřeby lidí, kteří se v něm pohybují. Druhou, již zmíněnou, částí hlavního cíle je motivovat občany k pohybu, poznání prostoru a sdílení svých názorů a potřeb.

Výzva 10 000 kroků proběhne ve dvou termínech, a to v dubnu a v říjnu. Celá výzva bude probíhat v **úzké spolupráci s jednotlivými městy**, která své občany v chůzi aktivně podporují. Své obyvatele o výzvě informují a připraví pro ně nejen zajímavé ceny ale i příznivé prostředí.

Poskytnou jim tipy na zajímavá místa k navštívení a následně s nimi spolupracují na procesech zlepšování města. **Právě tímto rozměrem chce projekt podpořit Komunikační plán města, komunikaci města se svými obyvateli.**

Tím, že výzva motivuje k využití chůze jako způsobu dopravy na krátké vzdálenosti, posiluje v lidech **vztah k místu**, kde žijí. Snížení cestovní rychlosti a častější pohyb v místě bydliště umožňuje více vnímat prostor, jeho přednosti, ale i nedostatky. Lidé tak mají zároveň více příležitostí **poznat obyvatele své čtvrti** a budovat s vztah s místními maloobchodníky jako např. pekař, zelinář, řezník apod. to přispívá k **podpoře lokální ekonomiky** a **budování komunit v obci.** Navíc výzva obsahuje také meziměstskou soutěž, kdy účastníci chodí za své město, lokální vyhlašování a možnost sestavování týmů. To vše přispívá k sounáležitosti v území, což je jeden z pilířů **koncepce Smart Cities**.

6. Cena Víta Brandy. Ukažte se v nejlepším světle

6.1. Základní popis

Příprava realizace soutěže Ceny Víta Brandy, která chce ocenit mimořádné realizace, které svým řešením obohatily veřejný prostor. Není přitom důležité, jak byla stavba nebo rekonstrukce investičně náročná. Soutěž poukazuje na ty skutečnosti, že dopravní stavby nemusí být jen stroze technické, ale také kreativní, obsahující design, chytře začleněné v rámci kontextu okolního prostoru a příjemné k užívání. V roce 2023 proběhne pouze příprava podmínek, materiálů, vypsání soutěžní přehlídky a sběr nominací, samotné hlasování poroty i veřejnosti a slavnostní vyhlášení výsledků bude otázkou prvního pololetí roku 2024.

6.2. Příprava ročníku 2024

Tato aktivita je spojena s podporou tzv. designu veřejného prostoru, který se má přizpůsobovat potřebám nejen dopravy, ale také pobytovým funkcím . O podobě veřejného prostoru rozhodují desítky osob a institucí, profesionálů, kteří často plní pouze zadání investorů, pro něž bývá nejpřednějším kritériem cena navrženého řešení. Stav veřejného prostoru je už dnes pod velkým tlakem z mnoha stran. Aktivita navazuje na schválenou vládní Koncepci Smart Cities - odolnost prostřednictvím SMART řešení pro obce, města a regiony, konkrétně na cíl C4.3. Veřejný prostor z pohledu dopravní infrastruktury a mobility je řešen ve strategických plánech a plánech udržitelné městské mobility.

Postupně dochází ke změně chápání mobility a dopravní infrastruktury za účelem dosažení kvalitního života pro všechny obyvatele (včetně zranitelných skupin, jakými jsou děti, senioři a seniorky, ženy, pečující osoby a osoby s omezenou schopností pohybu, orientace a komunikace) a vytvoření k tomu vhodného prostoru v obcích, městech a regionech, což je jednou ze zásadních společenských proměn.

Aktivita je spojená s komunitním plánováním, s dopadem mimo jiné na stav veřejných prostor, který bude přizpůsobený všem skupinám uživatelů. Jejich oprávněným potřebám a nárokům musí být v designu ulic dán prvořadý prostor, aby pro všechny uživatele byla zaručena bezpečná a efektivní mobilita s minimalizovaným dopadem na životní prostředí.

Abychom dokázali veřejnosti i místním samosprávám představit, co to znamená v praxi, bude zahájený sběr příkladů dobré praxe. Cena Víta Brandy chce ocenit mimořádné realizace a stavby, které svým řešením obohatily veřejný prostor a přispěly k rozvoji komunitního života. Soutěž hodnotí konkrétní jednotlivá opatření či jejich soubor, která přispívají ke zvýšení podílu pěší a cyklistické dopravy, v souladu s Koncepcí Smart Cities. Hodnocení přihlášených projektů bude mít na starosti odborná porota, zároveň bude probíhat také veřejné hlasování. Soutěž proběhne pod hlavičkou značky CityChangers– iniciativy ke zlepšení situace v dopravě a jejím plánování a příklady budou uveřejněné právě na webu www.citychangers.eu.

Prostřednictvím Ceny Víta Brandy chce Partnerství pro městskou mobilitu poukázat na dobrá realizovaná řešení a že i čistě technické dílo v podobě dopravní stavby či opatření (jakým je např. stezka pro pěší a cyklisty, úschovna kol nebo zklidnění ulice, které vzniklo v rámci dopravní infrastruktury) může být i obohacením pro kvalitu života a veřejný prostor.

Zviditelněním kvalitních, funkčních a esteticky dobře provedených realizací chtějí organizátoři soutěže klást nejen požadavky na výši finančních prostředků vynaložených na obdobné stavby, ale také vyzdvihnout jejich kvalitu a potřebu veřejných soutěží. Určitý důraz bude kladen i na chytrá řešení, která mohou stavbu zlevnit, avšak ne na úkor kvality. Vyzdvihne také komunitně tvořené projekty, které vznikají v našich městech a obcích, často s nízkými náklady, zato však smysluplně a s ohledem na potřeby místních obyvatel.

Na uvedených cílech bude Partnerství pro městskou mobilitu spolupracovat s partnery odbornými i marketingovými.

Hodnocení nejlepších projektů bude multikriteriální, výběr provede odborná porota s účastí odborníků z organizací zabývajících se urbanismem, udržitelným rozvojem a veřejným prostorem. Sekci pro oblast odborného a metodického zázemí pro podporu aktivní a městské mobility bude zastupovat konsorcium České silniční společnosti, sekce SAMDI, spolku Partnerství pro městskou mobilitu, dopravních vysokých škol, České komory architektů, společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu a dalších.

V roce 2023 proběhne pouze příprava podmínek, materiálů, vypsání soutěžní přehlídky a sběr nominací, samotné hlasování poroty i veřejnosti a slavnostní vyhlášení výsledků bude otázkou prvního pololetí roku 2024.

Součástí aktivity bude i příprava příspěvků a vystoupení na významných akcích se zaměřením na odbornou komunitu:

6.3. Ohlédnutí za výsledky roku 2022

Cílem soutěže bylo ocenit realizace dopravních staveb, které obohacují veřejný prostor – jsou dobře zvládnuté nejen technicky, ale i koncepčně a současně citlivě zasazené do okolního prostředí, příjemné pro uživatele a esteticky přitažlivé.

Za tím účelem byly vytvořeny webové stránky https://www.cenavitabrandy.cz/, kde jsou popsány všechny klíčové informace.

Celkem bylo přihlášeno 54 projektů z Česka a Slovenska. Hlavní cenu za nejlepší realizace dopravních staveb a proměn ve veřejném prostoru si odnesl ateliér Jakub Cigler Architekti za revitalizaci Moskevské ulice v Praze. Ocenění v jednotlivých kategoriích získali také autoři realizací v Brně, Třebíči, Mikroregionu Ivančicko a ve městě Strmilov. Soutěžící i porota potvrdili, že podobná soutěž v tuzemsku chyběla a příklady mohou být inspirací i pro další města a regiony. Do úzké nominace se dostalo **celkem 25 projektů**.

Slavnostní vyhlášení ceny Víta Brandy proběhlo dne 24. 3. 2022 ve Skautském institutu v Praze.

Všechny přihlášené projekty jsou zveřejněné na webu https://www.citychangers.eu/

Partnerství pro městskou mobilitu rovněž vydalo **reprezentativní sborník nominovaných projektů Ceny Víta Brandy 2022**, v němž představuje nejlepší proměny veřejného prostoru v českých a slovenských městech. Dobře pohybovat a žít se dá i ve městech, jak nám ukazují

vítězné realizace. Symbolicky tato publikace vyšla přesně v termínu Mezinárodního dne bez aut (22. září).

Na 32 stranách se můžete seznámit s celkem 25 nejlepšími soutěžními projekty, které prošly sítem hodnocení v pěti kategoriích. Dozvíte se, co řekli o soutěži členové poroty a experti na dopravu, ale především se potěšíte pohledem na krásné fotografie projektů. Bonusem a třešničkou na dortu je sada fotografií z vyhlášení vítězů v komunitním centru Rybárna v závěrečné části sborníku[11].

[11] https://www.dobramesta.cz/novinky/1422/sbornik-ceny-vita-brandy-2022-predstavuje-nejlepsi-promeny-verejneho-prostoru-z-poslednich-let

Řekli o soutěži...

„Ocenění pro dopravní stavby s přesahem do veřejného prostoru, urbanismu a krajinářské architektury je v našich podmínkách unikátní a velmi potřebné. Podobná soutěž v tuzemsku chyběla a příklady mohou být inspirací i pro další města a regiony."

Martin Kupka, ministr dopravy ČR

„S organizátory soutěže jsme od začátku spolupracovali na vytipování a oslovení autorů pozoruhodných projektů. Za posledních 20 let jich Státní fond dopravní infrastruktury podpořil více než tři tisícovky. Jsem velmi rád, že jsme mohli přispět k dobrým změnám ve veřejném prostoru."

Zbyněk Hořelica, ředitel Státního fondu dopravní infrastruktury

„Kdysi platilo, není krásnějšího výhledu, než je pohled ze sedla koně a dá se to samé v dnešní době říci o výhledu ze sedla kola v městském prostředí. Soutěž Víta Brandy nám ukázala, že i v České republice již umíme efektivně skloubit dopravní stavby po technické stránce a propojit esteticky a přívětivě pobytovou funkci veřejného prostoru. Jakoukoliv aktivní mobilitu, která přispívá ke zdraví, šetří čas a u dam podpatky, je třeba podpořit."

Marie Zezůlková, vedoucí oddělení urbánní politiky a strategií, Ministerstvo pro místní rozvoj

„Cena Víta Brandy přesvědčivě naplňuje svou vytčenou roli: představuje přehlídku toho nejlepšího u nás v celé šíři pojmu veřejný prostor. Ukazuje čím dál větší zájem veřejných investorů vytvářet kvalitní životní prostředí na základě promyšlených vizí a koncepcí, ale vyjevuje také obyčejný niterný vztah obyvatel ke svému okolí, kteří se neváhají postavit k věci čelem a sami bez složitých úředních procedur dotváří svůj a tedy náš živoucí veřejný prostor."

Michal Fišer, člen České komory architektů a Pracovní skupiny Soutěže ČKA

Hlavní cena Víta Brandy 2022

Obnova Masarykova náměstí
Stříbro

Autobusový terminál a bike+ride
Nová Paka

Základním krokem revitalizace náměstí bylo vytvoření **nového systému dopravní obslužnosti a průjezdnosti** včetně řešení zpevněné plochy, vegetace a celkového uspořádání prostoru. Základní koncept náměstí vychází ze struktury historického centra města a zároveň se snaží splnit funkční nároky a požadavky současné doby. Zajímavostí je tzv. **kilometrovník** – kovový proužek v dlažbě, který vede po trase významné středověké evropské kupecké stezky, do něhož jsou vyryty názvy měst, kterými stezka procházela, včetně vzdáleností. Náměstí je nyní využíváno jako významný reprezentativní prostor centra města splňující požadavky na zklidnění a vytvoření odpočinkové plochy pro obyvatele a návštěvníky města.

Investor: Město Stříbro • Předkladatelé do soutěže: Markéta & Petr Veličkovi – M&P architekti – krajinářská architektura • Autorský tým: Markéta & Petr Veličkovi • Realizace: červen 2014, prosinec 2018

Nový autobusový terminál splňuje všechny moderní požadavky pro podobné typy staveb. **Odbavovací hala**, která je centrem celého terminálu, je navržena tak, aby zapadla do charakteru ulice a zároveň nebránila výhledu na památky města. Projekt myslel i na návaznou dopravu s pomocí jízdních kol. Díky pohodlnému uložení je jednodušší dojet na autobus na kole a vyhnout se tak automobilové přepravě. **Zelená střecha** odbavovací haly je nejen moderním prvkem, ale také pomáhá termoregulaci budovy v letních měsících. Výrazným prvkem střechy je **kulatý průhled**, kterým jednoho dne vykoukne nad město **strom** – jinan dvoulaločný (ginkgo biloba). Jeho výběr odkazuje na Český ráj, první evropský geopark UNESCO v ČR.

Investor: Město Nová Paka • Předkladatel do soutěže: Loca Plan s.r.o. • Autorský tým: Loca Plan s.r.o. – Ondřej Duchan, Kryštof Kreisinger, Jakub Chobotský, Jan Pavliš • Realizace: 2019–2020

Publikace může být **dobrým příkladem** a **inspirací pro další města**, která by se chtěla zapojit nejen do soutěže, ale zejména přispět ke zlepšení podmínek pro aktivní mobilitu, k ochraně životního prostředí a k vytváření prostor, kde bude radost trávit volný čas. Do budoucna se může stát i jakousi „knižní databází" zajímavých a inspirativních řešení, platformou ke sdílení a výměně praktických zkušeností.

7. Mezinárodní aktivity

7.1. Zastupování v Technickém výboru PIARC 2.1.

Česká republika bude v roce 2023 pořadatelem XXVII. Světového silničního kongresu. Proto Česká silniční společnost a Národní komité PIARC vyzvaly odborníky, aby se aktivně zapojili do činnosti jednotlivých Technických výborů. Jsme hrdí, že spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z. s., konkrétně její jednatel Ing. Jaroslav Martinek byl vybrán do Technického výboru 2.1 Mobilita v zastavěných územích.

Organizace PIARC byla založena v r. 1908 v Paříži, sdružuje 140 zemí a ČR je jednou z nich. Tato organizace má řadu pracovních výborů rozdělených podle různých zaměření, kde pracují odborníci z různých zemí. Pracovní cyklus výborů je vždy 4letý, výbory se schází 2x ročně různě po světě, poté následuje Světový silniční kongres, na kterém jsou zhodnoceny veškeré poznatky a zase následuje další pracovní cyklus. Příští Světový silniční kongres se bude konat na podzim 2023 v Praze a i proto má ČR velký zájem obsadit pracovní výbory zástupci **české odborné veřejnosti**. To je také důvod, proč jsme se přihlásili do tohoto výboru. Jsme potěšeni, že jsme také byli vybráni.

V roce 2022 se uskutečnilo několik pracovních on-line setkání.

7.2. Spolupráce na Panevropském plánu cyklistické dopravy

V roce 2021 se Česká republika připojila k **Vídeňské deklaraci**, jejíž přílohou je **Panevropský plán na podporu cyklistické dopravy**. Na základě toho vznikly mezinárodní pracovní skupiny pro jeho implementaci, kde je spolek nominován za Českou republiku. Jedná se THE PEP Partnership Sustainable Tourism Mobility a THE PEP Partnership Active Mobility.

Jedná se o klíčový dokument, který se má stát základním průvodcem pro rozvoj bezmotorové dopravy v celé Evropě, a který vzniká pod hlavičkou Panevropského programu pro dopravu, zdraví a životní prostředí (THE PEP). Díky němu by se mohly v dohledné době zlepšit podmínky pro cyklisty a pěší také v České republice. K vypracování společného celoevropského strategického plánu na podporu cyklistiky se zavázaly vlády členských zemí podpisem tzv. Pařížské deklarace v dubnu 2014. Každá evropská země má trochu jiné zvyklosti i zázemí. Panevropský program je určený pro politiky na všech úrovních – jde o to nabídnout všem informace a dobré příklady praxe, které fungují. Díky společné evropské strategii by mělo být snadnější vyměňovat si příklady dobré praxe v oblasti opatření, která vytvářejí prostředí přátelská pro cyklistiku na evropské úrovni.

Aktuální informace jsou zde: https://www.dobramesta.cz/paneveropsky-plan-rozvoje-cyklisticke-dopravy.

8. PR a marketingová komunikace. Dostáváte zpravodaje s novinkami?

8.1. Zpravodaje

Komunikace je důležitou součástí všech aktivit spolku Partnerství pro městskou mobilitu. Nad rámec jednotlivých projektů spolek informuje o aktivitách, které směřují ke zlepšení veřejných prostor a služeb v oblasti dopravy a mobility, v souladu s Koncepcí městské aktivní mobility 2021-2030.

Pro rozesílání zpravodajů využívá spolek Partnerství pro městskou mobilitu, z.s. systém Mailchimp. Jeho dosah je již přes 1 000 čtenářů, v první řadě z řad členů. Noví zájemci se mohou registrovat také prostřednictvím formuláře zde: https://mailchi.mp/dobramesta.cz/zpravodaj. V roce 2022 bylo rozesláno 11 zpravodajů a dvě speciální vydání. Vše je k přečtení zde: https://www.dobramesta.cz/zpravodaje

8.2. Webový portál spolku

Pro informace o aktivitách spolku i jeho členů sloužily i v roce 2022 webové stránky www.dobramesta.cz. Ten je zároveň rozcestníkem pro jednotlivé „oborové“ weby:

- Akademie městské mobility (www.akademiemobility.cz).
- CityChangers (www.citychangers.eu).

- Výzva 10 000 kroků (www.desettisickroku.cz).
- Cena Víta Brandy (www.cenavitabrandy.cz).
- CYKLOVIZE 2030 (www.cyklovize.cz)

Aby bylo možné lépe komunikovat se zahraničními partnery, byly vytvořeny anglické webové stránky spolku http://en.dobramesta.cz/, kde jsou stručně shrnuty východiska a aktivity ČR a také přehled nejzajímavějších evropských projektů týkajících se SUMP. Zjistilo se totiž, že řada českých organizací je zapojena do evropských projektů, ale cenné informace si nechávají především pro sebe, s malým dopadem na Českou republiku, resp. výměna informací vázne. Cílem je tak lépe komunikovat evropské projekty se zapojením českých partnerů.